

PODKARPACKI

GŁOS LASU

**Hodowla głuszca
w nowej odstonie**

Finale „Leśnych Fotografii 2019”

Kolbuszowa

MAŁA RETENCJA

Drodzy Czytelnicy,

W marcowym numerze dodatku do „Głosu Lasu” proponujemy kilka tematów związanych z działaniami w naszych nadleśnictwach. Szczupłość miejsca nie pozwala wprowadzić na szerokie prezentacje tematyczne, ale mimo wszystko daje szansę na pokazanie leśników na różnych polach aktywności.

Bardzo udana okazała się dla nas i dla nabywców XXI Submisja Drewna Krośno 2020. Oferta nadleśnictwa była na tyle interesująca, że sprzedano drewno w całości, przy wyższej o ponad 60 złotych średniej cenie. Bardzo dziękuję wszystkim osobom zaangażowanym w organizację tego wydarzenia, bo oprócz wymiaru finansowego, ma ono również niebagatelne znaczenie promocyjne.

Mieliśmy również w lutym posiedzenie nowo powołanej rady naukowo-społecznej LKP Lasy Bieszczadzkie. To bardzo znaczne gremium o niezwykle szerokiej reprezentacji naukowców, społeczników i samorządowców. Zarówno po części kameralnej, jak i terenowej odebrałam sporo ciepłych słów pod naszym adresem. Zachęcam do zapoznania się z tym tematem na łamach lutowego numeru „Głosu Lasu” (artykuł „Puszcza czy zapuszczony las”, jak również z treścią wpisu pana Artura Sawickiego na FB – publikujemy go na stronie 4.

Jak zawsze zapraszam do udziału w redagowaniu Podkarpackiego „Głosu Lasu” i do nadsyłania propozycji tekstów do numeru czerwcowego.

Darz Bór!

GRAŻYNA ZAGROBELNA
DYREKTOR RDLP W KROŚNIE

Spis treści

03 | OCHRONA PRZYRODY

Hodowla głuszca w nowej odsłonie

04 | OPINIE | GOSPODARKA

Udana Submisja

05 | PROJEKTY

Nadleśnictwo Kolbuszowa retencjonuje wodę w lesie

06-07 | PROMOCJA

Rada LKP Lasy Bieszczadzkie obradowała w Muczmem

07 | SZKODNICTWO

Wnykarz złapany

08 | KULTURA

Finał „Leśnych Fotografii 2019”

Wesprzyj „Pomoc Leśnikom”

Od momentu swego powstania we wrześniu 2001 roku do chwili obecnej Fundacja przyniosła pomoc 1035 osobom (pracownikom leśnictwa i członkom ich rodzin) z całej Polski w trudnych sytuacjach zdrowotnych i 52 osobom w zdarzeniach losowych, głównie związanych z pożarami domów.

Najwyższe przychody, ponad 687 tys. złotych, fundacja zanotowała w 2015 roku. Wówczas skala potrzeb była jednak o wiele mniejsza. Niestety, obecnie zakres świadczonej pomocy jest wyższy niż przychody, stąd apel Zarządu Fundacji do leśników o wsparcie tych,

którzy znaleźli się w potrzebie.

I Ty możesz pomóc leśnikom! Wystarczy, że 1% swojego podatku zadysponujesz na rzecz Fundacji Pomoc Leśnikom, będącej organizacją pożytku publicznego.

Zasady udzielania pomocy dostępne są na stronie internetowej www.krosno.lasy.gov.pl w zakładce „Fundacja Pomoc Leśnikom”. Składając roczne zeznanie podatkowe można przekazać 1% swego podatku dochodowego na rzecz „Fundacji Pomoc Leśnikom” w Krośnie podając w PIT nr **KRS Fundacji: 0000040564**.

Link do strony: <http://www.krosno.lasy.gov.pl/en/fundacja-pomoc-lesnikom#.XhhNPbDQhhF>

Nr konta bankowego: BGŻ S.A. Krośno
24 2030 0045 1110 0000 0024 6150

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krośnie

„GŁOS LASU RDLP W KROŚNIE” JEST DODATKIEM REGIONALNYM DO MAGAZYNU „GŁOS LASU” WYDAWANEGO PRZEZ CENTRUM INFORMACYJNE LASÓW PAŃSTWOWYCH

REDAKTOR PROWADZĄCY:
Edward Marszałek

ADRES REDAKCJI:
Biuro RDLP w Krośnie
ul. Bieszczadzka 2
38-400 Krośno
tel: (13) 43 73 911
informacja@krosno.lasy.gov.pl

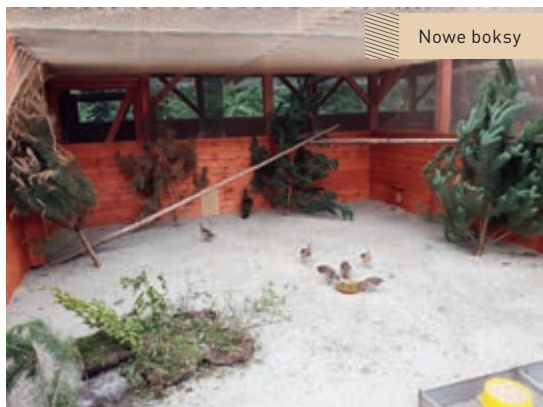
SKŁAD:
Wydawnictwo RUTHENUS
Karolina Bednarz
www.ruthenus.pl

PROJEKT:
Novimedia Content Publishing
www.novimedia.pl

DRUK:
Elanders Poland
www.elanders.com
tel. 48 23 662 23 16

OKŁADKA
Tokujący kogut głuszca
fot. Anna Bukowska

Hodowla głuszca w nowej odsłonie

Nowe boksy

Budowa zaplecza hodowli
wraz z wolierą pokazową

Zbliżająca się konferencja na temat ochrony głuszca, która odbędzie się w dniach 2-3 kwietnia skłania do przybliżenia tej problematyki choćby w telegraficznym skrócie.

Rozbudowę Ośrodka Hodowli Głuszca w Nadleśnictwie Leżajsk rozpoczęto w 2011 roku, wtedy to wzniesiono trzy duże, zadaszone boksy w części wschodniej. W 2012 roku zbudowano nową odchownię dla piskląt i trzy boksy w centralnej części. Odchowalnia została wyposażona w skrzynie do odchovu młodych piskląt, które posiadają płyty grzewcze. Następnie przebudowano ujęcie wody oraz zamontowano urządzenie do jej dezynfekcji.

W 2013 roku wykonano drogę dojazdową do boksów, remont zadaszenia dwóch boksów w północnej części hodowli, zamontowano bramę wjazdową do wolier w południowej części hodowli, zainstalowano system monitoringu w wolierach. W 2017 roku wybudowano nowe dwa obiekty do hodowli głuszców, pierwszy obiekt składa się z 6 boksów, każdy o pow. 35 m² oraz 6 boksów (8 m²) z przeznaczeniem dla kogutów na okres lęgowy kur. Drugi obiekt składa się z 2 boksów, każdy o powierzchni 50 m², obiekty posiadają w 2/3 przeświełnione dachy w celu zapewnienia optymalnych warunków świetlnych.

Nowa wychowalnia

Obecnie infrastruktura hodowli składa się z 2 odchowni dla piskląt, 24 zadaszonych boksów oraz 14 osiatkowanych wybiegów, co pozwala na przetrzymywanie do 50 dorosłych osobników i coroczne wychowywanie ok. 100 młodych ptaków.

W 2019 roku ukończono budowę budynku, który stanowi zaplecze dla hodowli (sterylnie przygotowywanie pokarmów, pomieszczenia dla pracowników w celu utrzymania wysokich standardów zoohigieny, możliwość nadzorowania i obsługi hodowli przez całą dobę w okresie lęgów). Budynek pełni również rolę edukacyjną; przez lustra weneckie w sali edukacyjnej można obserwować ptaki na wybiegach.

Obecnie w hodowli znajduje się 19 kur i 12 kogutów, w tym 7 ptaków ma geny z Lasów Janowskich (2 szt. dorosłe – kura

i kogut, 5 szt. młodych osobników wykluło się w 2019 r.).

Łącznie w latach 2011-2019 do środowiska leśnego na teren Lasów Państwowych wsiedlone zostały 203 ptaki z naszej hodowli do nadleśnictw Ruszów, Głęboki Bród, Janów Lubelski i Biłgoraj.

Warto też zaznaczyć udział w projektach ogólnopolskich:

- w Programie Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko-Ochrona gatunków i siedlisk na obszarach PGL LP – Bory Dolnośląskie lata 2018-2023,
- w Programie Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko-Ochrona głuszca w Puszczy Augustowskiej lata 2018-2021,
- restytucja i czynna ochrona głuszca w Puszczy Solskiej lata 2018-2021.

TEKST I ZDJĘCIA: MARIUSZ RYDZIK

Zachęcamy do zapoznania się z treścią wpisu Artura Sawickiego na jego profilu FB. Post ten zyskał rekordowe ilości interakcji.

Niedawno w mediach głośno było o apelu naszej noblistki Olgi Tokarczuk w sprawie wycinki lasu w Bieszczadach, w słynnym już oddziale 219a (Nadleśnictwo Stuposiany). W przestrzeni medialnej pojawiły się mocne tytuły typu „Powstrzymajmy tę katastrofę” (Nowiny24.pl) czy „Zatrzymajmy tę katastrofę” (Onet.pl).

Nie dalej jak wczoraj (21 marca – przyp. red.) w ramach posiedzenia Rady Naukowo-Społecznej LKP „Lasy Bieszczadzkie” mieliśmy okazję osobiście zapoznać się z sytuacją „na gruncie”. Mając za przewodnika miejscowego leśniczego, który niemal od 30 lat gospodaruje w tych drzewostanach, mogliśmy krok po kroku, od drzewa do drzewa, wszystko zobaczyć na własne oczy. Ba! Nawet porównać z sąsiadującym oddziałem 218, w którym od nastu lat prowadzona jest gospodarka leśna (no dobra, napiszę to: zabiegi hodowlane). Powiem

wprost i z ręką na sercu: Pani Olgo, proszę się nie obawiać, **ŻADNEJ KATASTROFY NIE BĘDZIE**. Obiecuję to Pani w imieniu bieszczadzkich leśników, którzy jak nikt znają specyfikę tamtejszych lasów i którym, jak mało komu, zależy na bieszczadzkiej przyrodzie.

Na gruncie zapoznaliśmy się z historią obu fragmentów lasu, dotknęliśmy niemal każdego drzewa z literką „E” (drzewo biocenotyczne – „ekologiczne”) i bez literki, byliśmy przy sławetnym już jaworze, obejrzelśmy stożki wzrostu odnowień bukowych i jodłowych – długo by wymieniać. Nie mniej tu może i nie czas, by analizować układ klas wiekowych (w tym 50% udziału klas odnowienia i do odnowienia), groźbę rozpadu drzewostanu i potrzebę uzyskania odnowień w oddz. 219a, zwłaszcza jodłowych – to trzeba skorzystać z zaproszenia i pojechać do życzliwych leśników ze Stuposian, wszystko wyjaśnią, pokażą, wytłumaczą.

Wracając do sławnego już jawora. To drzewo nigdy nie było planowane do wycięcia. Tzw. ekologom łatwo przychodzi nas, leśników, wsadzać w przysłowiowe nie swoje buty. Leśniczy, gdyby go usunął, później by nie mógł spać po nocach i budziłby się złany potem. Było, jest i będzie to drzewo biocenotyczne i jeszcze długo będzie cieszyć oczy – nie tylko leśniczego, który żyje z tym lasem na co dzień od ćwierć wieku, ale także przyjezdnych ekologów, którzy dowiedzieli się o tym lesie dopiero kilka miesięcy temu i byli w nim pierwszy raz w życiu.

Na koniec mała konkluzja. Dlaczego w lasach gospodarczych, w których leśnicy gospodarują od dziesięcioleci, tak często słyszymy o chęci tworzenia różnych form ochrony przyrody, w tym rezerwatów? Czy to przypadek? Pytanie to postawię jako retoryczne...

Artur Sawicki

Udana Submisja

We wtorek 18 lutego w siedzibie Nadleśnictwa Brzozów rozstrzygnięto XXI Submisję Drewna organizowaną przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Krośnie.

Na składach w Oleszycach i Załużu w tym roku wystawiono 1572 m³ drewna najwyższej jakości, w tym: dębu – 1070 m³, jaworu – 167 m³, jesionu – 93 m³ i buka – 106 m³ oraz drobne ilości klonu, osły czarnej i wiązu. Nabywcy mieli możliwość oglądania surowca w dniach 11-17 lutego 2020 roku. Oferty złożyło 19 firm z Polski, Słowacji, Czech i Włoch. Zakupiły łącznie prawie 1572 m³ (tylko jedna kłoda nie znalazła nabywcy). Średnia cena osiągnięta w odniesieniu do wszystkich gatunków wyniosła 2106 zł za m³, przy czym najwyższą średnią osiągnęła dębina – 2467 zł.

Najwyższa cena jednostkowa wyniosła **16 150 zł** za m³. Zaoferowano ją za kło-

Skład submisyjny w Załużu

dę rezonansowego jaworu z Nadleśnictwa Ustrzyki Dolne. Zakupiła ją firma ze Słowacji.

Najwięcej, bo prawie 40% drewna trafiło do firmy drzewnej na Podkarpaciu.

– *Cieszy fakt, że zdecydowaną większość surowca nabyły polskie firmy, co dobrze świadczy o ich kondycji i rosnącej pozycji na rynku – oceniła Grażyna Zagrobelna, dyrektor RDLP w Krośnie. – Mamy też prawo do satysfakcji z tego powodu, że drewno sprzedane na submisji nie trafi do pieca czy na podkłady kolejowe, ale w postaci cennych wyrobów będzie służyć ludziom całe dziesięciolecia,*

a w instrumentach muzycznych przetrwać może nawet setki lat. Podziękowania kieruję do leśniczych i specjalistów od wyceny drewna przygotowujących przetarg.

Dyrektor Zagrobelna, podsumowując wyniki przetargu, podkreślała, że wymiar ekonomiczny submisji jest ważny, ale niezwykle istotne znaczenie ma też promocja polskiego drewna i naszego regionu, w którym zasoby drzewne wciąż rosną. Submisje drewna w RDLP w Krośnie odbywają się nieprzerwanie od 2000 roku.

Nadleśnictwo Kolbuszowa retencjonuje wodę w lesie

Woda jest niezbędna do życia każdemu żywemu organizmowi. Bez niej żaden ekosystem, w tym oczywiście las, nie jest w stanie istnieć. Faktem jest, niestety, pogłębiający się problem z jej brakiem w środowisku przyrodniczym, stąd tak dużą wagę trzeba przypisywać realizacji programu małej retencji w LP.

Braki wody da się odczuć i zaobserwować. Potwierdzają to również dane statystyczne Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowego Instytutu Badawczego, które pokazują, że w czasie ostatniej dekady (lata 2010–2019) średnia roczna suma opadów jest o ponad 50 mm niższa od sumy opadów w latach 1990–1999 oraz o ponad 100 mm niższa od sumy opadów w latach 2000–2009. Na podstawie powyższych danych można więc zauważyć stały trend zwiększającego się deficytu wody w Polsce.

Utrzymująca się susza sprawia, że gdy wystąpią już opady atmosferyczne, zwłaszcza długotrwałe i obfite, często wiążą się one z podtopieniami, a nawet powodzią. Dzieje się tak dlatego, iż przesuszona gleba nie jest w stanie przyjąć dużej ilości wody w krótkim czasie. Dlatego też niezwykle ważne jest, aby „zatrzymać” wodę w środowisku. Lasy Państwowe, widząc tę potrzebę, uczestniczą w programie małej retencji, który ma na celu wzmocnienie odporności na zagrożenia związane ze zmianami klimatu w ekosystemach leśnych, poprawę warunków hydrologicznych oraz odbudowę cennych ekosystemów naturalnych, a tym samym pozytywny wpływ na ochronę różnorodności biologicznej. Cel ten realizowany jest poprzez budowę nowych oraz przebudowę i odbudowę istniejących zbiorników retencyjnych, tworzenie oraz poprawienie istniejących urządzeń służących do piętrzenia wody, a tym samym spowolnieniu odpływu wód powierzchniowych, ochronę

Zbiornik w Nowej Wsi (fot. Jarosław Janosik)

Z lotu ptaka (fot. Kamil Krupa)

obiektów infrastruktury leśnej przed skutkami nadmiernej erozji wodnej związanej z gwałtownymi opadami oraz przebudowę lub demontaż obiektów wodnych niedostosowanych do wód wezbraniowych (mostów, przepustów, brodów).

Nadleśnictwo Kolbuszowa w ramach pierwszej perspektywy (lata 2007–2013) tego projektu wykonało w latach 2010–2012 dwa zbiorniki retencyjne o łącznej pojemności 16 000 m³ wody, powierzchni lustra wody wynoszącej ponad 2 ha, zlokalizowane w Lipnicy, zasilane przez ciek naturalny Olszówka. W ramach drugiej perspektywy (lata 2014–2020) Nadleśnictwo Kolbuszowa

w 2019 roku, wybudowało zbiornik retencyjny w Nowej Wsi. Pojemność tego zbiornika wynosi ponad 18 000 m³ wody, powierzchnia lustra wody wynosi niespełna 1,5 ha, zasilany jest z cieków wodnych. Zauważyć można, iż te inwestycje, mimo niedługiego upływu czasu od ich zakończenia, oprócz spełniania funkcji retencyjnych oraz ochronnych, mają pozytywny wpływ, zarówno na warunki siedliskowe roślinności leśnej, jak i zwiększenie różnorodności biologicznej fauny żyjącej w środowisku leśnym.

TEKST: JAROSŁAW JANOSIK

Rada LKP Lasy Bieszczadzkie obradowała w Muczne

Na swym pierwszym w nowej kadencji posiedzeniu spotkała się Rada Naukowo-Spoteczna Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Lasy Bieszczadzkie”. Jej nowym przewodniczącym został prof. dr hab. Henryk Okarma z Instytutu Ochrony Przyrody PAN. Zastępcą został wybrany prof. dr hab. Wojciech Grodzki z Instytutu Badawczego Leśnictwa, zaś sekretarzem Krzysztof Potaczała, dziennikarz, redaktor naczelny Gazety Bieszczadzkiej.

Akty nominacji członkom nowej rady wręczyli: Grażyna Zagrobelna, dyrektor RDLP w Krośnie i Jacek Zadura z Dyrekcji Generalnej LP. W składzie rady znaleźli się naukowcy, samorządowcy, działacze społeczni, nauczyciele, przewodnicy górscy, przedstawiciele firm leśnych i drzewnych.

W części referatowej wysłuchano wystąpienia: Krzysztofa Potaczały na temat „Zagospodarowanie Bieszczadów przez leśników w czasach Polski Ludowej”, dr. Stanisława Kucharzyka, zastępcy dyrektora Bieszczadzkiego PN na temat „Badania nad użytkowaniem w przeszłości drzewostanów bieszczadzkich i poziomem ich naturalności” oraz dr. Łukasza Skalskiego z DGLP – „Puszcza karpacka i jej prawdziwa lokalizacja w kontekście historycznym i wcześniejszych wypowiedzi”.

Następnie reprezentanci nadleśnictw tworzących LKP przybliżyli bieżące problemy w funkcjonowaniu swoich jednostek, zwłaszcza w odniesieniu do społecznych uwarunkowań.

Nazajutrz odbyła się wizja terenowa w leśnictwie Muczne w oddziałach 219a, 215 i 218. Uczestnicy mieli okazję zapoznać się z uwarunkowaniami gospodarowania

Przy słynnym jaworze

Żeby zobaczyć i oznaczyć niektóre gatunki porostów trzeba użyć specjalnej lupy

w górach, przy zachowaniu wymogów wynikających z potrzeb ochrony przyrody.

Dyskutowano też nad formami turystycznego udostępniania lasu oraz wykorzystania potencjału poszczególnych nadleśnictw do edukacji przyrodniczej. Podkreślano rolę LKP w rozśrodkowaniu ruchu turystycznego wokół Bieszczadzkiego Parku Narodowego i odciążenia tym samym ściśle chronionych obszarów najbardziej narażonych na presję ludzi. Kolejne spotkanie Rady proponowane jest jesienią.

TEKST I ZDJĘCIA: EDWARD MARSZAŁEK

Rozmowy przed wycinaniem lasu

„Pokot”... w kłusowniczym mieszkaniu

Wnykarz złapany

Straż Leśna Nadleśnictwa Krasiczyn, wspólnie z policjantami z KP w Dubiecku, w sobotę 11 stycznia ujawniła sprawcę skłusowania w lesie państwowym oraz przyleśnych zadrzewieniach trzech osobników zwierzyny łownej – jelenia byka, łani oraz dzika. To pierwszy od lat przypadek kłusownictwa o takiej skali.

– To bardzo przebiegły kłusownik, ale kilkumiesięczna praca operacyjna pozwoliła nam wytypować i w końcu doprowadzić do ujawnienia sprawcy, którym okazał się 50-letni mieszkaniec powiatu przemyskiego – mówi Krzysztof Porczak, komendant posterunku Straży Leśnej w Nadleśnictwie Krasiczyn. – Zaskakująca była skala tego procederu, bowiem w wyniku przeprowadzonego przeszukania w miejscu zamieszkania tego mężczyzny zabezpieczono wieńce jeleni i parostki kozłów, jak również czaszki

jeleni bez poroży oraz 70 sztuk wnyków na zwierzynę drobną i grubą.

Ponadto na terenie leśnym zdjęto osiem założonych tam wnyków na jelenia oraz ujawniono miejsce złapania na wnyk jelenia, który po walce zdołał się samodzielnie oswobodzić, urywając stalową linkę.

Sprawcy grozi do pięciu lat pozbawienia wolności. Postępowanie w tej sprawie prowadzi Komisariat Policji w Dubiecku.

EDM
ZDJĘCIA: STRAŻ LEŚNA
NADEŚNICTWA KRASICZYN

Finał „Leśnych Fotografii 2019”

Jurorzy i laureaci

Wieczorem 12 lutego w czytelni głównej Krośnieńskiej Biblioteki Publicznej odbyła się ceremonia wręczenia nagród i wyróżnień laureatom 19. edycji konkursu Leśne Fotografie, organizowanego przez RDLP w Krośnie we współpracy z Oddziałem TVP Rzeszów.

Laureaci trzech pierwszych nagród otrzymali tradycyjne statuetki z wizerunkiem św. Franciszka autorstwa Macieja Syrka, od lat stanowiące cel rywalizacji amatorów fotografii przyrodniczej. Zwycięzca konkursu Paweł Kreft otrzymał też zaproszenie od nadleśniczego Nadleśnictwa Stuposiany do spędzenia weekendu na fotografowaniu w lasach bieszczadzkich. Pełne wyniki konkursu dostępne na stronie www.krosno.lasy.gov.pl/aktualnosci.

W spotkaniu udział wzięli m.in. Anna Dubiel, przewodnicząca komisji kultury Rady Miasta Krosna, Krzysztof Babi-

Koncert „Echa Karpat”

netz, wiceprzewodniczący Rady Miasta Krosna oraz Grażyna Zagrobelna, dyrektor RDLP w Krośnie. Obecni byli jurorzy: Andrzej Józefczyk, Łukasz Grudysz i Wacław Turek. Protokół jury odczytał jego przewodniczący Jacek Szarek z TVP Rzeszów. Nagrody i wyróżnienia wręczała dyrektor Grażyna Zagrobelna w asyście Jacka Szarka. Osobne wyróżnienia ufundowały: Telewizja Polska Rzeszów, Polskie Radio Rzeszów, portal Teraz-Krosno.pl, Fotoklub Krosno, Fundacja im. Jana Grudysza oraz regionalne oddziały SITLiD i PTL.

Spotkanie uatrakcyjnił występ zespołu „Echo Karpat”, który zaprezentował wybrane sygnały leśne, jak również grę na trembitach, tradycyjnych karpackich

instrumentach, oraz na oryginalnym rogu myśliwskim.

Zebrani mieli okazję oglądać zdjęcia nagrodzone, wyróżnione i zakwalifikowane przez jury na wystawę pokonkursową, którą otwarto w Saloniku Artystycznym KBP. Ekspozycja będzie czynna do końca miesiąca.

Materiał z imprezy przekazało w eter patronujące imprezie Radio Rzeszów, a TV Obiektyw i TVP Rzeszów przygotowały relację filmową.

Więcej zdjęć i relacja również na stronie internetowej <http://www.kbp.krosno.pl> i na <https://www.terazkrosno.pl/>

EDWARD MARZĄLEK
ZDJĘCIA: WACŁAW CICHON